

i denne Sag er instrueret af en eller to Embedsmænd derovre, og at det ærede Medlem gør sig til Talsmand for et Par Embedsmænds Synspunkter i denne Sag, men ikke for Befolkningens Synspunkt. Embedsmændene maa imidlertid bøje sig for den Ordning, der er truffet; om det er lidt mere eller mindre bekvemt eller behageligt for de to Embedsmænd derovre, er noget, jeg ikke kan tage Hensyn til. Jeg tror ikke, der staar noget Befolkningsønske bag ved det ærede Medlem, men jeg tror, det er Embedsmændene, der er Op-havsmændene, og det ærede Medlem har hidtil ikke kunnet overbevise mig om andet.

Det ærede 6te Medlem for Aarhus Amt (Karen Ankersted) førte frem et Andragende, som er dateret 20. April 1917, og som af nogle Damer er indgivet til Statsministeriet. I dette androg man Staten om at træde hjælpende til, for at Kvinder kunde komme til at erstatte nogle af de Mænd, som af Krigen drages bort fra deres daglige Dont, og endvidere hedder det: „Under en mulig indtrædende Nødstilstand vil der ogsaa blive Brug for Hjælp til al anden Kvindegerning ved Siden af Sygeplejen, men hertil kommer, at mange vaabenføre Mænd i Krigstilfælde vil blive draget fra det Arbejde, hvormed de er optagne i Fredstid, og der vil være Trang til midlertidig Hjælp adskillige Steder, hvor en Kvinde kan træde til lige saa godt som en ikke særlig uddannet Mand“. Man ser, at dette drejer sig i alt Fald kun i anden Række om Sygepleje, men i Virkeligheden om, at Kvinder kan komme til at yde Hjælp, hvor en saadan behøves, og ogsaa træde i Stedet for en Mand, der er indkaldt til Værnepligt. Nu siger det ærede Medlem, at paa dette Andragende har man intet Svar faaet. Det er ganske urigtigt. Min ærede Kollega Forsvarsministeren og jeg havde meget kort efter Andragendet en Konference med Damer, der repræsenterede dem, der havde indbragt Andragendet, og vi skildrede udførligt for dem det Arbejde, vi kunde ønske, at Kvinderne vilde paatage sig. Der var i den Tid megen Klage nede fra Køge—Roskilde-Egnen over, at det var meget ubehageligt for Befolkningen der-nede, som havde mange Soldater indkvarterede, at Soldaterne kom til andre Tider end Spisetiderne, saa at Husmødrene eller Kokkepigerne skulde have varm Mad til Rede hele Dagen igennem, og der klagedes ogsaa over, at det var meget svært at holde Nattelejet i Orden. Vi sagde:

„Er der Kvinder, som vil hjælpe til ved at gaa ud til disse Husmødre, som har vanskeligt ved under disse Forhold at holde Husassistenter, saa gaa der ud og hjælp Husmødrene med Madlavning og hvad der ellers var at foretage i denne vanskelige Situation“. Og vi sagde til dem: „I ønsker at træde i Stedet for Mændene, som er blevet indkaldt som værnepligtige. Vi har nu f. Eks. fra Barbererne faaet Klage over, at de var ruinerede, og at deres Forretninger gik helt i Stykker, fordi Mændene var indkaldte. Der var dog et Arbejde, som maaske en Kvinde i Stedet for en Mand kunde paatage sig; hvor der var en Barbersvend, kunde en Kvinde godt hjælpe til med Indsæbningen. Der var Købmænd, der klagede over, at de ikke kunde faa deres Bogholderi i Orden, og at de manglede fornøden Opsigt paa visse Punkter. Er der Kvinder, der vil tage ud og gøre saadant Arbejde, kan vi paa Grundlag af de Klager, der er kommet, nok faa det ordnet. Med den Besked gik Damerne. Vi har aldrig hørt fra dem siden. Det er altsaa Ministeriet, der savner Besked fra Kvinderne, om de vil paatage sig det Arbejde, der kunde komme til Udførelse ved deres Hjælp, og det er ikke Ministeriet, der ikke har svaret.

Der var kun subsidiært Tale om, at nogle Damer kunde faa Lejlighed til at tage en lille Smule Uddannelse i Sygepleje, ikke for at blive Sygeplejersker, men for at faa lidt Begreb om Hygiejne og Sygepleje. Jeg maa sige, at jeg har gjort mig megen Umage i den Anledning. For det første har jeg skrevet til Centralforeningen for Sygeplejervirksomheder udenfor København, og fra den faaet en Skrivelse, som modsætter sig det, idet de erklærer, at der er store Vanskeligheder ved at faa det fornødne Antal uddannede Kvinder til virkelig Sygepleje, og at det vilde være højst uheldigt, hvis Hospitalerne skulde optages af Kvinder, som kun skulde have en lille Smule Uddannelse, men som i Virkeligheden ikke vilde blive Sygeplejersker bagefter. Fra Hospitalerne har jeg faaet højst forskellige Svar. Enkelte Hospitaler har nok kunnet paatage sig at uddanne nogle — der var et af dem, der sagde, at det nok kunde uddanne 9 Damer — men f. Eks. Københavns Garnisonssygehus holder Svaret ganske ubestemt og siger, at det nok kan uddanne nogle, men hverken hvor mange eller hvor faa, og Rigshospitalet siger, at det ikke ser sig i Stand til at paatage sig anden Sygeplejerskeuddannelse end den treaarige Uddannelse, der nu gives paa